

Emily Barr

Back on track

Vertaald door Iris Bol en Marcel Rouwé

ARENA

Oorspronkelijke titel: *The Life You Want*
© Oorspronkelijke uitgave: 2009 by Emily Barr
© Nederlandse uitgave: Arena Amsterdam, 2009
© Vertaling uit het Engels: Iris Bol en Marcel Rouwé
Omslagontwerp: HildenDesign, München
Foto voorzijde omslag: HildenDesign/Shutterstock
Foto achterzijde omslag: Roderick Field
Typografie en zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

ISBN 978-90-8990-102-6

NUR 305

1

Volgens mij heb ik een zenuwinzinking, en geen mens die het weet.

Het is belachelijk. Ik ben een bofkont, een ongelooflijke bofkont. Ik heb geen enkele reden om in te storten. Mijn leven is volmaakt, ik heb alles wat mijn hartje begeert. Een goed huwelijk, twee prachtige kinderen, freelancewerk dat ik doe omdat ik het wil, niet omdat het nodig is. Zekerheid op elk gebied. Daarom prent ik mezelf voortdurend in dat ik gelukkig ben.

Er zijn echter momenten dat ik door iets word overmand. Dat gebeurt dan zonder enige aanleiding, in de gewoonste situaties. Zo zit ik vandaag aan een klein tafeltje, als een lompe reuzin in een wereld voor kleine mensjes, en voer ik een onschuldig gesprek met de leraar van mijn zoon, als mijn blikveld vervaagt en ik een zoemtoon in mijn oren hoor.

Het is net alsof ik zijn woorden door een tunnel hoor. ‘...maar in Peking,’ zegt hij. ‘Ik heb wel zin om van die plaatsen te bezoeken waar de dichtstbijzijnde stad dagen en dagen verderop ligt en waar het pas om tien uur ’s ochtends licht wordt.’

Zo begint het elke keer. Ik zeg geen woord. Ik grijp de rand van de tafel met beide handen zo stevig mogelijk beet. Thuis zou ik in elkaar zakken, mijn ogen dichtdoen en eraan toegeven, maar als ik dat nu doe, zal meneer Trelawney een ambulance laten komen.

Daarom knijp ik mijn ogen stijf dicht en luister naar mijn hart dat als een bezetene tekeergaat. Het stuitert door mijn

borstkas als een stervende vis. Vervolgens wordt mijn keel dichtgesnoerd. Zo onopvallend mogelijk snak ik naar adem. Ik doe mijn ogen even open, in een poging er normaal uit te zien. De muren hangen vol kindertekeningen van piraten en als die al zwaaiend met hun kortelassen op me af denderen terwijl ze vloeken met een tongval uit Devon, doe ik mijn ogen weer dicht.

Ineens beseft ik dat het nog nooit zo erg is geweest. Ik heb het gevoel dat ik doodga. Hij moet een ambulance laten komen. Ik voel dat ik mijn lichaam verlaat en wegglijp. Vaagjes merk ik dat ik val, dat ik stik in niks en dat ik een hartaanval heb. Ik haal mezelf uit mijn leven.

Het is opwindend. Er gebeurt tenminste iets. De wereld verandert in sterren en ik geef mijn pogingen om adem te halen op en dwaal af, terwijl ik me vreemd genoeg dankbaar voel omdat ik weet dat dit het beste is.

‘Tansy!’ Hij schudt me heen en weer. ‘Verdomme nog aan toe, wat gebeurde daar nou?’

Als ik mijn ogen open, verwacht ik heel even dat ik in het ziekenhuis lig, dat er voor me gezorgd wordt. Ik lijk echter op de grond in Toby’s klaslokaal te liggen. Het heftige gebonk van mijn hart en het hysterische gesnak naar adem zijn opgehouden. Zodra ik mezelf had verlaten, kostte het mijn lichaam geen enkele moeite om in zijn gebruikelijke automatische ritme te vervallen.

‘Alles is goed met me,’ zeg ik. ‘Sorry. Hoe lang heeft het geduurd?’ Terwijl ik praat, stellen mijn ogen zich weer scherp en ik kijk van zijn prachtige, vragende gezicht naar de klok aan de muur. Het is nog altijd tien over half vier en ik voel me heel dom.

‘Blijf stilliggen,’ zegt meneer Trelawney, en hij buigt zich over me heen, waarbij zijn krullende haar omlaag valt. Ik doe mijn best om overeind te komen, en hij legt zijn handen op mijn schouders en kijkt me in de ogen. Ik kijk terug. Ik voel

me zelfs te zwak om mijn blik af te wenden, wat ik anders altijd doe.

‘Volgens mij ben je flauwgevallen,’ zegt hij. ‘Je moet nu echt nog niet opstaan.’

Ik schud zijn handen van me af, ruwer dan nodig is. Hij trekt ze terug alsof ik in brand sta. ‘Nee, het gaat echt weer,’ beweert ik. ‘Sorry. Dit overkomt me af en toe. Het stelt niks voor. Nou, waar hadden we het ook alweer over?’

Heel behoedzaam zegt hij: ‘China,’ en hij kijkt me zijdelings aan, wachtend op nog meer achterlijk gedrag. ‘Hoor eens, je moet op zijn minst even gaan zitten. Je kunt nu echt nergens heen. Gebeurt dit vaak? Ben je al naar een dokter geweest?’

‘Ja,’ lieg ik. ‘Het stelt niks voor.’ Ik probeer een geloofwaardige diagnose te bedenken. ‘Lage bloeddruk,’ voeg ik eraan toe. Het klinkt mij overtuigend in de oren. Ik loop wat rond, pak Toby’s boekentas en strijk mijn haar achter mijn oren.

‘Tansy! Geef jezelf even de tijd om bij te komen.’

Ik ga voorzichtig op de rand van een tafeltje zitten en wacht tot mijn benen niet meer bibberen.

Toby slentert het lokaal weer binnen en staat daar, gezond maar sjofel in zijn groene schooluniform. Omdat ik nog steeds beef, duw ik mijn handen in mijn zakken, en ik pers mijn lippen open om ze niet te laten trillen, waarna ik op mijn arme eerstgeborene af loop.

‘Hallo,’ zeg ik met een brede glimlach, en ik doe mijn best om mijn ogen mee te laten lachen. Ik buig me voorover en druk een zoen op zijn haar terwijl ik mijn handen in mijn zakken hou. ‘Kom, dan gaan we je broertje halen.’ Het gesuis is bijna weg. Dit komt allemaal wel weer goed.

Toby is een mager, slungelachtig jochie van zes jaar. Hij draagt een grijze korte broek, ook al is het een kille herfstdag, want om te voorkomen dat hij op de zomen van zijn broek gaat staan en ze gaan rafelen laat ik hem in een korte broek lopen tot de stoep glad wordt. Met dat soort dingen hou ik me

tegenwoordig bezig. Een van zijn sokken slobbert rond zijn enkel en op zijn groene schooltrui zitten vlekken van de yoghurt die hij tijdens de lunch heeft gehad.

‘Even wachten, mam,’ zegt hij opgetogen. Hij pakt mijn mouw vast en sleurt me mee naar de muur vol piraten die zich nu allemaal keurig gedragen, al meen ik er eentje uit mijn ooghoek te zien knipogen. ‘Dit is mijn piraat. Kijk, ik heb zilverfolie op zijn zwaard gedaan!’

‘Prachtig!’ probeer ik zo enthousiast mogelijk te zeggen. ‘Goed gedaan, Toby.’ Ik kijk naar de leraar die zogenaamd druk bezig is. ‘Waarom laat u ze plaatjes van piraten maken, meneer Trelawney?’ vraag ik, hoewel ik eigenlijk alleen gedag had willen zeggen. ‘Iedereen weet toch dat piraten bloeddorstige misdadigers zijn?’

‘Weet echt iedereen dat?’ vraagt meneer Trelawney, en hij kijkt op met een glimlach die me rillingen bezorgt. Ik vraag me af of hij dat doorheeft. ‘Ik bedoel, ze zijn de afgelopen jaren zo populair geworden dat hun imago totaal is veranderd. Dat is waarschijnlijk begonnen met Stevenson. Arrr, Jim, knul en dat soort dingen.’

‘Arr,’ zegt Toby. ‘Toby, knul.’ Hij moet om zichzelf lachen.

‘Captain Pugwash uit de strips,’ zeg ik. ‘Om nog maar te zwijgen over die verschrikkelijke films met Johnny Depp. Piraten krijgen prima pr.’

‘Wat is prima pr?’ vraagt Toby. Ik kijk in zijn grote donkere ogen die me ontzettend aan die van zijn vader doen denken. Op dit moment zie ik Max die me via Toby aankijkt. Zijn blik is bedachtzaam, gereserveerd en keurend. Ik vraag me vaak af of Max een soort poort heeft gecreëerd waarbij hij mijn fiasco’s observeert door de ogen van Toby en of hij zich op dat moment afvraagt waar ik mee bezig ben; waarom ik na schooltijd rondhang bij meneer Trelawney en mezelf op de grond van het klaslokaal werp.

‘Kom mee,’ zeg ik, en ik geef mijn zoon een hand. Mijn greep is nogal stevig.

Meneer Trelawney kijkt glimlachend naar ons. Hij heeft springerige krullen die tot zijn nek komen, hij heeft een bruin kleurtje en, in tegenstelling tot de meeste andere leraren, kleedt hij zich als een surfer. Met moeite wend ik mijn blik van hem af.

‘Dag Toby en Toby’s moeder,’ zegt hij.

‘Tot morgen,’ zegt Toby heel ernstig.

Als ik de gang inloop, die naar boenwas, kleurkrijt en eeuwigdurende jeugd ruikt, begint het opnieuw. Door mijn hand op Toby’s hoofd te leggen probeer ik mijn evenwicht te hervinden. Ik heb een vreemde smaak in mijn mond en er verschijnen zwarte vlekken voor mijn ogen. Toby zegt iets, maar ik kan hem niet verstaan door het bloed dat door mijn oren raast. Ik hoor dat mijn hart het bloed door mijn lichaam pompt. Het is geen ‘boem-boem’-hartslag, niet het keurige ritme dat je hoort tijdens de aftiteling van medische programma’s, maar een keihard donderend geraas.

Ik doe mijn uiterste best, sta een paar tellen stil, en weet het in de kiem te smoren.

Als de jongens naar bed zijn, probeer ik erover te praten.

‘Ik dacht vandaag dat ik dood zou gaan,’ zeg ik vanaf de tafel tegen Max als hij hun deur zachtjes dichtdoet.

Hij lacht, maar fluisterend. ‘Waaraan?’ vraagt hij.

‘Tja, dat is het nou net. Nergens aan. Helemaal niks.’

Max, de keurig verzorgde, gladgeschoren zakenman, kijkt me vragend aan. Hij loopt de kamer door en slaat zijn armen om mijn middel. Ik leun onmiddellijk tegen hem aan en we passen precies tegen elkaar, zoals altijd. Hij heeft bakkebaarden en een duur kapsel. Ik vind het heerlijk dat hij na zijn werk thuiskomt en spontaan de jongens naar bed brengt. Ik vind het heerlijk dat hij zo veel van ze houdt.

‘Aha,’ zegt hij. ‘Maar je bent niet doodgegaan.’

Ik druk mijn gezicht tegen zijn borst en probeer de juiste woorden te vinden.

‘Dat klopt,’ is alles wat ik uit weet te brengen. ‘Ik ben niet doodgegaan.’

’s Nachts om half vier schrik ik ineens wakker. Dit is me de afgelopen vier nachten ook gebeurd. Vijf dagen geleden was ik redelijk tevreden met mijn leven. De dingen die me dwarszaten, had ik bijna allemaal diep weggestopt in stevige kisten waarvan de deksels goed dichtgespijkerd waren. Daar heeft een e-mailtje verandering in gebracht. Een vrolijk mailtje dat absoluut niet geschreven was met de bedoeling mijn hele kaartenhuis te laten instorten. Ik kan niet geloven dat dit echt gebeurt; ik ben ervan overtuigd dat ik spoedig weer bij mijn volle verstand zal zijn.

Ik kijk naar de oranje gloed op het plafond, van de straatlantaarn buiten. Ik zie de omtrek van het meubilair, van mijn onschuldige man.

Toen ik Max leerde kennen, toen ik eenmaal begreep dat ik van hem hield en dat we voor altijd bij elkaar zouden blijven, voelde ik me heel zelfvoldaan en vrolijk omdat ik me ondanks mijn achtergrond, ondanks alles, had aangepast aan de verwachtingen van de maatschappij. Ik wist dat we zouden trouwen, dat we monogaam zouden zijn en een gezin zouden vormen, dat ik per ongeluk traditioneel zou zijn. Ik had moeten weten dat mijn traditionaliteit nogal kwetsbaar zou zijn.

Ik luister naar het doffe gezoem van het verkeer. Mijn moeder staat buiten voor het raam en beschimpt me om mijn mislukking.

‘Jij bent dood,’ zeg ik zacht, en ze lost op. Max draait zich om en mompelt iets, maar hij wordt niet wakker. De contouren van zijn slapende gezicht worden griezelig geel verlicht. Ik ga rechtop zitten en kijk een poosje naar hem. Ik hoor zijn rustige ademhaling en staar naar de contouren van zijn coma-

teuze lijf onder het dekbed. Een deel van me wil niets liever dan een tas pakken en op mijn tenen uit mijn leven sluipen, om Ellies voorstel op te volgen. Maar dat zal ik nooit doen. In plaats daarvan ga ik liggen en rol dicht naar hem toe. We liggen naakt tegen elkaar aan, het toonbeeld van intimiteit.

‘Hm?’ vraagt hij. ‘Wat is er?’

Ik kijk naar hem, naar zijn gladde wangen, de vorm van zijn jukbeenderen, de plek waar zijn haarlijn bij zijn gezicht komt. Ik raak zijn wang aan. Ons hele leven is een sprookje. Dat denkt iedereen. Dat denkt hij. Ik kan het niet verdragen om hem teleur te stellen.

‘Niks,’ mompel ik.

‘Ga weer slapen.’

Ik sluit mijn ogen en probeer nergens aan te denken.

2

Om half drie eet ik een kom kleffe, koude pasta en neem ik een drankje. Dat is mijn lunch. Die eet ik staande bij de radiator terwijl ik naar de voeten kijk die voorbijlopen, met de telefoon tegen mijn oor gedrukt.

‘... en we zijn naar een wijnbar geweest,’ zegt Jessica. ‘En toen kwam Jasper binnen, maar die deed net alsof hij ons niet zag en Amelia zegt dat dat komt doordat ik naast Conrad zat...’

‘Denk je dat ze daar gelijk in heeft?’ vraag ik terwijl ik naar de stoep staar die voor mij op ooghoogte is. Er loopt een stel lompe schoenen langs, waar een stel tere vrouwelijke benen in een zwarte panty in zijn gestoken.

‘Nou, dat weet ik eigenlijk niet,’ zegt mijn zus. Ik zie haar voor me, in haar piepkleine kamer in het studentenhuis, met haar keurige bobkapsel, gekleed in een zwarte broek en een gestreken blouse. ‘Wat denk jij? Ik had nooit gedacht dat Jasper dat soort spelletjes zou spelen. Maar toen stuurde hij me een vis op Facebook, zonder er verder iets bij te schrijven. Wat is dat nou? Een vis? Hij was roze. Ik hou niet eens van roze, en dat weet hij heel goed. In de wijnbar kwam hij na een poos naar ons toe om me iets te vragen over onrechtmatige daden, maar hij bleef niet want er kwamen een paar vrienden van hem binnen...’

Ik kijk om me heen terwijl ze verder vertelt. Onze woning is ruim voor een appartement met twee slaapkamers, maar klein in alle andere opzichten. Het is redelijk netjes, omdat Max daarvoor zorgt en omdat we een schoonmaakster hebben.

Vanwege haar bezoekjes werk ik één ochtend per week in Starbucks; ik kan echt niet een beetje op mijn laptop gaan zitten typen terwijl iemands grootmoeder om mijn stoel heen zuigt.

De ramen zitten hoog in de muren en Max beweert altijd dat dat in de vooravond voor een gouden licht zorgt, maar dat overdrijft hij met opzet. Af en toe valt er een zonnestraal binnen die precies de juiste hoek heeft en voor allerlei schaduwen en honingtinten zorgt, maar eigenlijk is het net als die plek op Orkney waar het licht het altaar maar één keer per jaar raakt. Meestal hebben we helemaal geen licht. De woonkamer is open en heeft een L-vorm, met een keukengedeelte en een grote boerentafel. Om de hoek staan twee banken, een stoel en de tv. De kamer van de jongens zit in het vierkantje dat door de L wordt gevormd, en zonder stapelbed zouden daar nooit twee kinderen in passen. Daarachter liggen onze kamer en de badkamer. Het is ons hol. We wonen half onder de grond.

‘... en toen zei ze: “Je gaat toch niet de huiswijn drinken?”’ zegt Jessica. Ik pak mijn eigen glas en drink het laatste restje op.

‘Er is niks mis met huiswijn,’ zeg ik tegen haar.

‘Precies. Dus we zeiden...’

Ik hou weer op met luisteren. Er hangen zo veel dingen aan de muren dat hun magnoliakleur nauwelijks meer zichtbaar is. Overal hangen tekeningen van de kinderen en ansichtkaarten en een wereldkaart die meer ruimte in beslag neemt dan alle andere dingen.

Ik ga ervoor staan, met de telefoon tussen mijn oor en schouder geklemd. Hij hangt naast de eettafel en maakt al jaren deel uit van het decor. De hele wereld is erop te zien.

‘Wat ga jij doen met de vakantie?’ onderbreek ik haar.

‘Vakantie? Bedoel je de kerstvakantie?’

‘Volgend jaar zomer. Ga je nog ergens heen?’ Mijn blik staat op oneindig. Ik wijs op Londen en laat mijn vingers vervolgens vliegen, alsof ze een vliegtuig zijn, helemaal naar de plek waarvan ik allang heb aangenomen dat ik hem nooit zal zien.